

Fiskeri- og kystdepartementet
Boks 8118 Dep

0032 OSLO

Sakshandsamar: Veronika Nøstvold
Telefon: 90629302
Seksjon: Forvaltningsseksjonen
Vår referanse: 11/1477
Dykkar referanse:
Vår dato: 15.04.2011
Dykkar dato:

Att:

HØYRING - FORSLAG TIL FORSKRIFT OM KRAV TIL TEKNISK STANDARD FOR FLYTANDE ANLEGG SOM BLIR NYTTA TIL AKVAKULTUR - NYTEK-FORSKRIFTA

Fiskeridirektoratet syner til Fiskeri- og kystdepartementet sitt brev av 18. januar 2011 der departementet ber om merknader til forslag til forskrift om krav til teknisk standard for flytande anlegg som blir nytta til akvakultur – NYTEK-forskrifta.

I tillegg til Fiskeridirektoratet sine avdelingar har forslaget til forskrift vore framlagt for regionkontora til vurdering og uttale.

Etter at Fiskeridirektoratet sende inn sitt forslag til ny NYTEK-forskrift har det, i samband med satsinga på tilsyn og kontroll, vorte oppretta ein eigen tilsynsseksjon ved Kyst- og havbruksavdelinga. Det auka fokuset på tilsyn har blant anna ført til at nokre element i NYTEK-forskrifta har vortne vurderte i eit nytt lys. Etter kvart som rammeverket for det nye tilsynsarbeidet har byrja å komme på plass har ein sett trong for visse endringar i forskrifta for at den skal kunne vere et mest mogleg effektivt verktøy i tilsynssamanheng. Dei fleste av dei forslaga me kjem med i uttalen vår har samanheng med dette. Direktoratet tek til orde for ei meir omfemjande rapporteringsplikt enn kva det opphavlege framlegget til direktoratet la opp til. Risikoanalyse tuftet på tilsynsrelaterte data vil verta langt viktigere framover. Opplysninger om anlegga si tekniske standard, herunder type og produkt, alder og tilstand må direktoratet ha umiddelbar og direkte tilgong til for å kunne utføre eit rasjonelt, profesjonelt og tilstrekkeleg tilsyn basert på ei dynamisk risikoforståing. Dette er og i samsvar med næringa sitt ønske om forsterka innsats mot rømming.

Elles har nokre av innspela frå regionane medført at Fiskeridirektoratet har komme fram til at det vil vere føremålstenlig å endre enkelte av føresegnene.

Alt i alt vil endra NYTEK-forskrift saman med revidert standard gje eit godt og framtidsetta grunnlag for miljømessig bærekraft i oppdrettsnæring med omsyn på hindre genetisk påverknad av naturlige fiskestammar.

Nedanfor har me tatt for oss dei paragrafane me har kommentarar til, forklart kvifor me meiner noko bør verta endra og formulert framlegget vårt til endring.

Vedlagt høyringsuttalen fylgjer forskrifta i fulltekst med våre endringsforslag innarbeida. Forslaga er illustrerte ved at opphavleg tekst som Fiskeridirektoratet føreslår endra eller fjerna er striken over, mens direktoratet sine forslag til ny tekst står i kursiv.

FISKERIDIREKTORATET SINE MERKNADER TIL FORSLAGET

§ 5 – Definisjoner

I bokstav c i definisjonslista finn me ein definisjon av omgrepet *delkomponent*. Her står det at delkomponent er *del som inngår i not, flytekrage eller flåte*. Omgrepet finst ikkje i dagens forskrift og er såleis nytt i og med revisjonen. Delkomponent er heller ikkje nytta i NS 9415 og ei henvising til standarden sine krav til slike komponentar vil såleis ikkje ha noko formål. Når heller ikkje forskrifta stiller eigne krav til delkomponentar må omgrepet vurderast til å vera utan nytte i denne samanhengen. I og med at ein delkomponent i alle høve er ein del av ein hovudkomponent vil alle krav som vert stilt til ein hovudkomponent òg gjelda for dei ulike delane av denne komponenten. Fiskeridirektoratet meiner på denne bakgrunn at omgrepet delkomponent bør takast ut av forskrifta. Omgrepet er, forutan i definisjonslista, nytta i overskrifta til kapittel 4 og 5, samt i § 3 første ledd, § 5 bokstav p, § 12, § 21, § 28 og § 29 andre ledd.

Fiskeridirektoratet føreslår at omgrepet *delkomponent* vert tatt ut av forskrifta

§ 7 – Inspeksjonsorgan, lokalitetsundersøkelsesorgan og fortøyningsanalyseorgan

§ 7 lyder:

Inspeksjonsorgan, lokalitetsundersøkelsesorgan og fortøyningsanalyseorgan skal være akkreditert etter NS-EN ISO/EC 17020 - Generelle krav til drift av ulike typer organer som utfører inspeksjoner. Organene må tilfredsstill standardens krav til uavhengighetsklasse C eller høyere.

Av føresegna går det fram, for det fyrste, kva slags standard dei tre nemnde organa skal akkrediterast etter. I tillegg vert det peikt på kva slags grad av sjølvstende organa må tilfredsstillast.

Dette siste kravet har vore tema for diskusjon tidligare i forskriftsprosessen, og det vert også tatt opp i nokre av innspela Fiskeridirektoratet har motteke. NS-EN ISO/EC 17020 opererer med tre ulike nivå når det gjeld sjølvstende for akkrediterte organ; A, B og C. Av desse representerer C det lågaste nivået og er i den aktuelle standarden definert slik:

Inspeksjonsorganet skal treffe organisasjonsmessige sikkerhetstilstand for å sikre egnet fordeling av ansvarsområder i forbindelse med inspeksjonstjenester ved organisering og/eller dokumenterte prosedyrer.

Dette inneber i praksis at tilsette i et oppdrettsselskap kan opptre som inspektører for akkrediterte inspeksjonsorgan når inspeksjonsorganet utfører inspeksjonar i bedrifta kor desse er tilsett. Ein kan såleis ikkje utelukke at enkelte selskap vil kunne ha eigarinteresser i akkrediterte organ.

Kravet i forslaget korresponderer med kravet til sjølvstendegrad som etter dagens NYTEK-forskrift gjeld for akkrediterte inspeksjonsorgan, jf. § 5. Når det gjeld dei kompetente organa som føretekk lokalitetsklassifiseringar krev likevel eksisterande forskrift at desse skal vera *uavhengig av oppdragsgiver*. Når det gjeld sjølvstendegrad for akkrediterte organ er krava i forslaget til ny forskrift såleis uendra for nokre organ og lempeligare for andre samanlikna med det som gjeld i dag.

Fiskeridirektoratet ynskjer å gjere departementet merksam på at det frå fleire hold i samband med høyringa er tatt til orde for at § 7 er eit sentralt punkt i forskrifta og at kravet til sjølvstende må setjast til klasse A for å unngå at det vert stilt spørsmål ved dei involverte partane sin habilitet. Klasse A i NS-EN ISO/EC 17020 er definert slik:

Inspeksjonsorganet skal være uavhengig av partene som er innblandet. Inspeksjonsorganet og dets personale som er ansvarlig for å utføre inspeksjonene, skal ikke være konstruktøren, produsenten, leverandøren, installatøren, kjøperen, eieren, brukeren eller vedlikeholderen av gjenstanden, og heller ikke den bemyndigede representanten for noen av disse partene.

I lys av tilsynssatsinga, og etter ei nærare vurdering, finn Fiskeridirektoratet at ein i forskriftsforlaget har lagt seg på eit for lavt nivå når det gjeld graden av sjølvstende hos dei akkreditera organa og at akkrediteringa difor bør skje etter ISO-standarden sin klasse A.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 7:

Inspeksjonsorgan, lokalitetsundersøkelsesorgan og fortøyningsanalyseorgan skal være akkreditert etter NS-EN ISO/EC 17020 - Generelle krav til drift av ulike typer organer som utfører inspeksjoner. Organene må tilfredsstillende standardens krav til uavhengighetsklasse A.

§ 9 – lokalitetsundersøkelse

§ 9 lyder:

For alle lokaliteter skal det til enhver tid foreligge en lokalitetsundersøkelse som oppfyller krav fastsatt i NS 9415 med de begrensinger som følger av andre ledd.

For lokaliteter som er klarert for akvakultur før forskriftens ikrafttredelse, og som har en lokalitetsklassifisering i henhold til krav fastsatt i NS 9415:2003, skal det innen 1. januar 2012 innhentes en lokalitetsundersøkelse eller foretas en oppdatering fra lokalitetsklassifiseringen til en lokalitetsundersøkelse som oppfyller kravene i NS 9415.

For nye lokaliteter som tas i bruk til akvakultur skal lokalitetsundersøkelse gjennomføres før det flytende akvakulturanlegget kan utplasseres på lokaliteten.

Når det er gitt tillatelse til arealutvidelse av lokalitet som har en lokalitetsklassifisering i henhold til krav fastsatt i NS 9415:2003 skal det innhentes en lokalitetsundersøkelse eller

foretas en oppdatering fra lokalitetsklassifiseringen til en lokalitetsundersøkelse som oppfyller kravene i NS 9415 før det kan utplasseres flytende akvakulturanlegg på den utvidede lokaliteten.

Når det er gitt tillatelse til arealutvidelse av lokalitet som har en lokalitetsundersøkelse skal det foretas en vurdering av om tidligere foretatt lokalitetsundersøkelse oppfyller kravene i NS 9415. Dersom lokalitetsundersøkelsen ikke oppfyller kravene, skal det foretas en oppdatering av lokalitetsundersøkelsen eller innhentes ny lokalitetsundersøkelse som oppfyller kravene i NS 9415 før det kan utplasseres flytende akvakulturanlegg på den utvidede lokaliteten.

Undersøkinga som vert føreteken av lokaliteten der akvakulturanlegget skal ligga er avgjerande mellom anna for å berekne styrken i anlegget. Eksisterande NYTEK-forskrift krev at ei lokalitetsklassifisering skal foretas av såkalla "kompetent organ". Det er altså ikkje eit krav at organet som utfører dette arbeidet er sertifisert. Dette har truleg vore medverkande til at kvaliteten på arbeidet ikkje alltid har vore like god med det resultat at fleire anlegg manglar naudsynt styrke som kreftene på den aktuelle lokaliteten krev.

NS 9415 opererer ikkje lenger med lokalitetsklassifisering, men krev i staden ein lokalitetsundersøking som bygger på strengare kriterium enn dagens klassifisering. Med dei skjerpde krava i standarden saman med forskrifta sitt krav om sertifiserte lokalitetsundersøkingorgan ligg det til rette for ei riktig dimensjonering av anlegga. Krava i § 9 i forslaget til forskrift skal sørge for at dei tidligare klassifiseringane kjem opp på same nivå som lokalitetsundersøkingane.

Dette kan skje enten ved at ein ser bort frå klassifiseringa og føretek ei lokalitetsundersøking eller ved at ein tek utgangspunkt i klassifiseringa og supplerer denne slik at krava til lokalitetsundersøking i sum vert oppfylt. I forslaget § 9 andre ledd er denne siste løysinga formulert slik; *..skal det (...) foretas en oppdatering frå lokalitetsklassifiseringen til en lokalitetsundersøkelse som oppfyller kravene i NS 9415.* Tanken er såleis at det ein sit att med i begge tilfeller er ein lokalitetsundersøking, noko som også er meint signalisert i § 11 om lokalitetsrapport då denne berre nemner lokalitetsundersøking.

Einskilde har meint at det ikkje kjem klårt nok fram at all aktivitet etter § 9 skal munne ut i ein lokalitetsundersøking. Her meiner Fiskeridirektoratet at formuleringane strekk til i så måte.

§ 11 – Lokalitetsrapport

§ 11 lyder:

Lokalitetsundersøkelse skal dokumenteres i et skriftlig dokument med tittel "lokalitetsrapport" i samsvar med krav fastsatt i NS 9415. Lokalitetsrapporten skal være tilgjengelig på det flytende akvakulturanlegget på lokaliteten eller anleggets tilhørende landbase.

Det har fram til no vore ei utfordring i forhold til tilsyn at det har vore stor variasjon i titlane på dei ulike dokumenta som skal kontrollerast. Då Fiskeridirektoratet utarbeida forskriftsforslaget var det difor viktig å oppnå større samsvar på dette punktet ved å få understreka at dokumentet skal ha ein bestemt tittel. Dette er bakgrunnen for at fyrste setning i § 11 har ein formulering som kan verka noko omstendeleg. Når ein no, som fylgje av at den nye tilsynssatsinga, legger opp til ei rapporteringsordning der dokumenta skal inn i fastsette

skjema vil ikkje det nemnde problemet vera ein realitet i same grad. Det er difor mogleg å formulera fyrste setning i § 11 litt enklare, og då meiner Fiskeridirektoratet at ein bør gjere det for å forbetre språket, sjølv om det ikkje er tale om noko realitetsendring.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 11:

Lokalitetsundersøkelse skal dokumenteres skriftlig i en egen lokalitetsrapport i samsvar med krav fastsatt i NS 9415. Lokalitetsrapporten skal være tilgjengelig på det flytende akvakulturanlegget på lokaliteten eller anleggets tilhørende landbase.

Dette synspunktet vil vere det same for tilsvarande formuleringar elles i forskrifta, sjå her §§ 14, 17, 18 og 30.

§ 13 – krav om produktsertifisering

§ 13 lyder:

Not, flytekrage, flåte og konstruksjonsdeler som inngår i fortøyning og som leveres ny fra leverandør, skal være produktsertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan i samsvar med krav fastsatt i NS 9415. Krav fastsatt i NS 9415 kan i særlige tilfelle fravikes på bakgrunn av godkjenning fra Fiskeridirektoratet etter søknad fra et akkreditert sertifiseringsorgan. Kravet i første ledd gjelder konstruksjonsdeler som inngår i fortøyning og som leveres ny fra leverandør og tas i bruk etter 1. januar 2012.

Kravet til produktsertifisering gjelder også flytende akvakulturinstallasjoner som ikke er beskrevet i NS 9415. Produktsertifisering kan i slike tilfeller bare skje på bakgrunn av godkjenning fra Fiskeridirektoratet etter særskilt søknad fra et akkreditert sertifiseringsorgan.

Det er et vilkår for produktsertifisering at det foreligger brukerhåndbok som samsvarer med krav fastsatt i NS 9415.

For not, flytekrage, flåte og konstruksjonsdelar som inngår i fortøyning og leverast ny frå leverandør er den heilt klåre hovudregel at desse komponentane skal vera produktsertifiserte i samsvar med krav i NS 9415. Det ligg likevel ei utfordring i at standarden sine krav berre er knytt til den type utstyr som er i bruk i dag; not, flytekrage, flåte og fortøyning.

Ein må vente at den teknologiske utviklinga vil bringe nye løysingar inn i marknaden og med dei rømmingsutfordringane me står overfor er det viktig at styresmaktene ikkje legg hinder i vegen for nyvinningar som kan bidra til å løyse dei. Utviklinga kan føra til endringar i dei tradisjonelle hovudkomponentane eller til heilt nye typar installasjonar. I det fyrste tilfellet kan det tenkast at nokon av krava til den aktuelle typen komponent ikkje lenger passer for komponenten. Det er difor lagt inn ei dispensasjonsføresegn i § 13, fyrste ledd, andre punktum;

Krav fastsatt i NS 9415 kan i særlige tilfelle fravikes på bakgrunn av godkjenning fra Fiskeridirektoratet etter søknad fra et akkreditert sertifiseringsorgan.

Forskrifta har ei eiga generell dispensasjonsføresegn i § 31 som vil ivareta tilgjenget til å dispensere. Ut frå omsynet til regelteknikk og oversikt finn difor Fiskeridirektoratet det hensiktsmessig å fjerne føresegna om at NS 9415 kan fråvikast i § 13, fyrste ledd, andre punktum. Skal dispensasjonsheimelen likevel verta ståande må det byggja på behovet for å senda ut eit klårt signal om at forskrifta ikkje er meint å vera innovasjonshemmande.

Fiskeridirektoratet foreslår at § 13 fyrste ledd andre setning vert stroken.

Når det gjeld heilt ny type teknologi som ikkje inkluderer dei tradisjonelle hovudkomponentane er tanken likevel at det aktuelle utstyret skal verte gjenstand for ei produktsertifisering, men då etter krav som vert stilt av Fiskeridirektoratet i det særskilde tilfelle. Dette går fram av det andre leddet i føresegna;

Kravet til produktsertifisering gjelder også flytende akvakulturinstallasjoner som ikke er beskrevet i NS 9415. Produktsertifisering kan i slike tilfeller bare skje på bakgrunn av godkjenning fra Fiskeridirektoratet etter særskilt søknad frå et akkreditert sertifiseringsorgan.

Når det gjeld føresegna i § 13 andre ledd meiner direktoratet at denne heilt klart bør verta ståande då denne inneheld viktige presiseringar som ikkje kjem fram om ein utelukkande byggjer på dispensasjonsheimelen i § 31.

§ 13 fyrste ledd lyder, siste setning lyder::

Kravet i første ledd gjelder konstruksjonsdeler som inngår i fortøyning og som leveres ny fra leverandør og tas i bruk etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato].

Då denne setninga står i same leddet som den viser til, og dersom setninga før vert stroken som føreslått ovanfor, vil det vere smidigare å berre skrive *kravet gjelder(...)*.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 13 fyrste ledd, siste setning:

Kravet gjelder konstruksjonsdeler som inngår i fortøyning og som leveres ny fra leverandør og tas i bruk etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato].

§ 14 – Krav til produktsertifiseringsbevis

Fyrste ledd lyder:

Akkreditert sertifiseringsorgan skal dokumentere at produktsertifiserte komponenter samsvarer med krav fastsatt i NS 9415 i et skriftlig dokument med tittel "produktsertifiseringsbevis" som skal utstedes til leverandøren.

Fiskeridirektoratet viser her til det som er sagt i samband med § 11 og foreslår tilsvarende endring av formulering.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 14 fyrste ledd

Akkreditert sertifiseringsorgan skal dokumentere skriftlig at produktsertifiserte komponenter samsvarer med krav fastsatt i NS 9415 i et eget produktsertifiseringsbevis som skal utstedes til leverandøren.

§ 16 – Krav til fortøyningsanalyse

Fjerde ledd lyder:

Fortøyningsanalyse kan ikke foretas før det foreligger en lokalitetsklassifisering eller lokalitetsundersøkelse, jf. § 9. Analysen skal:

- a) inneholde en vurdering som viser at fortøyningen samsvarer med krav fastsatt i NS 9415,
- b) bygge på resultatene fra lokalitetsklassifiseringen eller lokalitetsundersøkelsen og
- c) ta hensyn til det flytende akvakulturanlegget som skal plasseres på lokaliteten, herunder inneholde en vurdering som viser at akvakulturanlegget tåler kreftene som blir overført fra fortøyningen til anlegget

Av dette leddet går det fram at fortøyingsanalyse ikkje kan foretas før det føreligg ”en lokalitetsklassifisering eller lokalitetsundersøkelse, jf § 9”. Dette vil opne for at berekningane i fortøyingsanalysen byggjer på ei eksisterande klassifisering som ikkje i stor nok grad gir uttrykk for kreftene på lokaliteten (vi viser her til det vi skreiv om dette under merknadene til § 9). På denne måten kan ein enda opp med underdimensjonerte fortøyningar som utgjer rømmingsrisiko. Ei slik opning bør ein difor ikkje leggja til rette for.

Som me var inne på i våre merknader til § 9 er formålet med krava der å sikra at det seinast eitt år etter forskrifta si ikrafttreding finst ei lokalitetsundersøking for alle lokalitetar, enten i form av ei heilt ny undersøking eller i form av ei ”oppgradera” eller ”supplera” lokalitetsklassifisering. Dersom § 9 vert endra i tråd med Fiskeridirektoratet sitt forslag i dette høyringsbrevet meiner direktoratet at ein i § 16, fjerde ledd berre skal vise til lokalitetsundersøking som grunnlag for fortøyingsanalysen. I nokre tilfelle vil då oppdrettar som har ei klassifisering måtta oppgradera denne tidligare enn det som vert kravd i § 9, men dette inneber etter direktoratet sitt syn ikkje noko uforholdsmessig krav.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 16, fjerde ledd:

Fortøyingsanalyse kan ikke foretas før det foreligger en lokalitetsundersøkelse, jf. § 9

Vert formuleringa endra som her føreslått må ”lokalitetsklassifiseringen eller” tilsvarande takast ut i bokstav b.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 16 fjerde ledd bokstav b:

bygge på resultatene fra lokalitetsundersøkelsen og

I slutten av fjerde ledd står det; *Analysen skal:*, og så fylgjer ei opplisting av krava til sjølve analysen i punkta a, b og c. Då desse krava ikkje har nokon samanheng med kravet til at det skal føreligge ein lokalitetsundersøking meiner Fiskeridirektoratet det vil vere mest naturleg at dei kjem fram i eit eige ledd. Dette vil i tilfelle verta nytt femte ledd og paragrafen får i alt seks ledd i staden for fem.

Fiskeridirektoratet føreslår at siste setning i § 16 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 17 – Dokumentasjon av fortøyingsanalyse

Første ledd lyder:

Fortøyingsanalysen skal være dokumentert i et skriftlig dokument med tittel ”fortøyingsanalyse”.

Fiskeridirektoratet viser her til det som er sagt i samband med § 11 og foreslår tilsvarende endring av formulering.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 17 fyrste ledd:

Fortøyningsanalysen skal dokumenteres skriftlig.

§ 18 – krav til utlegg av fortøyning og fortøyningsinspeksjon

Andre ledd lyder:

Fortøyning som legges ut etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato] skal etter utlegg inspiseres ved hjelp av undervannskamera, fjernstyrt miniubåt eller tilsvarende teknologi.

Det representerer eit nytt og viktig krav i forslaget til forskrift at fortøyning skal inspiseras med undervasskamera eller liknande. Slik kravet er formulera kjem det likevel ikkje fram *kva tid* denne inspeksjonen skal foretas utover at det skal vera ”etter utlegg”. Det vert såleis ikkje stilt nokon endeleg frist for å sjekke fortøyinga etter at denne er lagd ut. Utan nokon reell frist for inspeksjon vil ikkje intensjonen med føreseigna verta innfridd og det vil heller ikkje vere mogleg å føre tilsyn og reagere på eventuelle brot då slike ikkje vil kunne konstaterast.

Fiskeridirektoratet er difor av den klåre oppfatning at det må setjast ein eksplisitt frist for inspeksjonen. Nøyaktig kor lang denne skal vere kan diskuterast, men ved vurderinga er det viktig å ta høgde for at fortøyinga er lagd ut på ein uheldig måte som inneber fare for at noko ryk innan ei viss tid om faren ikkje vert avdekka. Taustrekk kan til dømes verte liggande og gnage over store steinar eller ploganker kan ha unngått å setje seg fast. Med tanke på kor viktig det er å avdekka denne type forhold ser ikkje direktoratet nokon grunn til at denne fristen skal vere lenger enn eit par månader. Ofte vil nok inspeksjonen i praksis verta føreteken umiddelbart etter utlegg av fortøyinga.

Direktoratet ser elles at formuleringa ”tilsvarende teknologi” ikkje er heilt heldig då det ikkje er sjølvstøtt at tilsvarende teknologi inneber tilsvarende kvalitet når det gjeld resultat. Direktoratet meiner difor at ein her må fokusere på resultatet og ikkje berre teknologien.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 18, andre ledd:

Fortøyning som legges ut etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato] skal senest to måneder etter utlegg inspiseres ved hjelp av undervannskamera, fjernstyrt miniubåt eller teknologi som gir samme, eller bedre, resultat.

Tredje ledd lyder:

Ved utskifting av fortøyning eller konstruksjonsdeler etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato] skal det foretas ny inspeksjon som beskrevet i annet ledd.

Intensjonen med denne føreseigna er god då det vil vere viktig å kunne oppdaga det dersom fortøyinga etter uskiftinga ikkje samsvarer med det som tidligere er inspisert. Men ”utskifting av fortøyning eller konstruksjonsdeler” vil i utgangspunktet omfatte alt frå full uskifting av heile fortøyinga med alle sine deler til uskifting av ein enkelt sjakkell. Ved uskifting av heile, eller store deler av, fortøyinga er det openbert at inspeksjonen som vert kravd kan vere av avgjerande tyding og at kravet difor fullt ut kan forsvarast. Går ein til andre enden av skalaen kan det moglegvis verke meir urimeleg å krevje denne type inspeksjon.

Dette gjeld særleg om kravet inneber at heile fortøyinga må inspiseras uavhengig av kor stor, eller liten, del av den som vert skifta ut. Kor vidt det er full inspeksjon som vert kravd går ikkje klårt fram av føresegna.

Her ser Fiskeridirektoratet det som naudsynt at det vert gjort nokre presiseringar og at inspeksjonen bør avgrensast til den delen eller dei delane av fortøyinga som på ein eller anna måte vert råka av utskiftinga og til det som ikkje kan inspiserast visuelt utan nemnde type utstyr.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 18 tredje ledd:

Ved utskifting av fortøyning eller konstruksjonsdeler etter [12 måneder fra ikrafttredelsesdato] skal det foretas ny inspeksjon som beskrevet i annet ledd av den eller de nye delene som er skiftet inn. I tillegg skal inspeksjonen omfatte alle deler av fortøyningen som kan ha blitt påvirket av utskiftingen,

Fjerde ledd lyder:

Tidspunkt for, og resultater av, inspeksjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres i et skriftlig-dokument med tittel ”fortøyningsinspeksjon”

Fiskeridirektoratet viser her til det som er sagt i samband med § 11 og føreslår tilsvarande endring av formulering.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 18 fyrste ledd:

Tidspunkt for, og resultater av, inspeksjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres skriftlig i en egen rapport for fortøyningsinspeksjon.

§§ 16, 17 og 18

Føresegnene knytt til fortøyningsanalyse finn ein i forslaget til forskrift i kapittel 4 ”Krav til hovud- og delkomponenter m.v.” Dei skil seg likevel frå dei øvrige paragrafane i kapitlet ved at krava som vert stilt ikkje knyt seg til sjølve hovudkomponenten fortøying men til analysen fortøyinga skal leggest ut etter, samt til utlegginga og inspeksjonen av denne. Fiskeridirektoratet meiner difor det vil vere ryddigare om §§ 16,17 og 18 sorterte under eige kapittel.

Fiskeridirektoratet føreslår at § 16, 17 og 18 utgjer et nytt kapittel 5 med slik ordlyd:

Kapittel 5 Krav til fortøyningsanalyse og utlegg av fortøyning

Dei fylgjande kapittelnummera må i tilfelle skyvast tilsvarande slik at forskrifta i alt får ni kapittel i staden for åtte og det må føretakast den naudsynte endring i kapittelhenvisningane elles i forskrifta.

§ 22 – Plikt til å iverksette tiltak ved avvik, varslingsplikt m.v.

§ 22 lyder:

Dersom leverandør av produkter eller tjenester til akvakulturnæringen får, eller burde ha, kjennskap til eller mistanke om avvik ved produktene eller tjenestene som kan medføre fare for rømming av fisk, plikter leverandøren uten ugrunnet opphold å sette i verk egnet tiltak for å hindre eller begrense rømming. Leverandøren skal straks melde fra om avviket til Fiskeridirektoratet og til mottakere av produktet eller tjenesten.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 22 siste setning:

Leverandøren skal straks melde fra om avviket til Fiskeridirektoratet og til mottakerne av produktet eller tjenesten. Bakgrunn for avvik og tiltak skal rapporteres til Fiskeridirektoratet på fastsatt skjema.

Tiltaksplikta som vert lagd på vare- og tjenesteleverandører i denne føresegna er viktig. For at regelen skal vere effektiv er det likevel naudsynt å ha reaksjonsføresegner som i tilstrekkeleg grad sikrar at den vert etterlevd. I dette tilfellet vil verken tvangsmulkt eller iverksetting av tiltak for den ansvarlige sin rekning vere adekvate reaksjonar. Brot på plikta bør sanksjonerast med lovbrotsgebyr som i dag vil måtte forankrast i akvakulturlova § 30. For at tilsynet etter § 22 skal fungera mest mogleg effektivt vil Fiskeridirektoratet foreslå at denne paragrafen bør innlemmast i reaksjonsforskrifta § 11 fyrste ledd slik at lovbrotsgebyret òg kan illeggast av regionane.

§ 23 – Krav om anleggssertifikat

Fyrste ledd lyder:

For å sikre forsvarlig teknisk standard og forsvarlig drift på flytende akvakulturanlegg, skal alle slike anlegg innen 1. januar 2012 ha fått utstedt anleggssertifikat. Flytende akvakulturanlegg som ikke har anleggssertifikat kan ikke brukes til akvakultur etter dette tidspunkt.

Fiskeridirektoratet ser det som sannsynleg at det beror på ein inkurie at fristen for utsteding av anleggssertifikatet i forslaget til forskrift er oppgitt å vera 1. januar kommande år. I alle høve er direktoratet av den klåre oppfatning at dette kravet ikkje er mogleg å gjennomføra innan fristen. Dette gjeld både med tanke på kapasiteten i den akkrediterte marknaden og med tanke på den praktiske utfordringa for oppdretterane. Problemet vert understreka av det faktum at det er ein føresetnad for utstedinga at fleire av dei andre nye krava i forskrifta er allereie er oppfylgd. Vert fristen i § 23 ståande slik den no er vil det innebere at dei lengre fristane som er knytt til andre krav i forskrifta ikkje vil vere reelle.

Fiskeridirektoratet meiner på denne bakgrunn at fristen i § 23 fyrste ledd må endrast. I utgangspunktet vil det vere naturleg å tenke seg at fristen bør korrespondera med dei andre fristane; 12 månader frå forskrifta si ikrafttreding. Ein kan likevel vurderer ein forlengta frist i forhold til dette då anleggssertifikatet til dels vert ei oppsummering av dei sertifikat, bevis osv som elles må føreligga.

Fiskeridirektoratet foreslår ny formulering av § 23 fyrste ledd:

For å sikre forsvarlig teknisk standard og forsvarlig drift på flytende akvakulturanlegg, skal alle slike anlegg innen [12 måneder fra ikrafttredelsesdato] ha fått utstedt anleggssertifikat. Flytende akvakulturanlegg som ikke har anleggssertifikat kan ikke brukes til akvakultur etter dette tidspunkt.

§ 27 – Rapportering

Endringsframlegga Fiskeridirektoratet kjem med nedenunder knyt seg til fleire av dei føresegnene me allereie har kommentert. I og med at framlegga spring ut av eit felles utgangspunkt handsamar me dei likevel under same overskrift.

§ 27 lyder:

Akkrediterte inspeksjonsorgan, som utsteder anleggssertifikat i henhold til dette kapitlet, skal senest to uker etter utstedelsen rapportere elektronisk til Fiskeridirektoratet data som danner grunnlag for anleggssertifikatet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av anleggssertifikat.

Som fylgje av den forsterka satsinga på tilsyn som det no vert lagt opp til i akvakulturforvaltninga vil det vere av stor tyding at den informasjon som vert rapportert inn frå næringa i høgst mogleg grad legg til rette for risikobasert tilsyn. Her vil opplysningar knytt til anleggssertifikatet kunne vere svært sentrale og det er difor viktig at ein sikrar seg den informasjonen som optimaliserer grunnlaget for å drive tilsyn. Slik forskriftsforslaget no ligg er rapporteringsplikta knytt til ”data som danner grunnlag for anleggssertifikatet” og det er inspeksjonsorganet som skriv ut anleggssertifikatet som er pålagd denne plikta. Her kan det likevel vise seg hensiktsmessig å gjere ei endring.

For at direktoratet skal kunne byggje opp ein best mogleg database for den informasjonen som er essensiell i tilsynssamanheng vil det vere hensiktsmessig at dei ulike opplysningane vert innrapportert av dei organa som har ansvar for dei ulike krava i forskrifta kvar for seg i staden for at det siste organet som er inne i prosessen skal rapportere alt. I tillegg til at det vil vere naturleg at opplysningane kjem frå dei respektive aktørane vil det også vere ein fordel at rapporteringa på denne måten vert spreidd. Sjølve arbeidet knytt til dei dokumenta som skal rapporterast inn er allereie pålagd aktørane i det forslaget som no er ute på høyring. Det einaste som ligg i det vi no føreslår er difor at dei aktuelle dokumenta skal rapporterast inn til direktoratet når dei er ferdigstilte. Fiskeridirektoratet er klar over at dette inneber at fleire aktørar då vil påleggjast ei tilleggsplykt som ikkje har vore på høyring, men ut frå det avgrensa omfanget det i praksis er tale om ynskjer vi likevel å fremma dette forslaget.

Ei endring på dette punktet vil enten kunne foretas ved at ein tek plikta inn i ein fellesparagraf om innrapportering eller ved at plikta vert tatt inn i samband med dei hine pliktene for dei respektive aktørane. Fiskeridirektoratet meiner sistnemnde alternativ vil gi den beste løysinga.

I samband med forslaget som kjem fram ovanfor føreslår Fiskeridirektoratet at det vert tatt inn et nytt ledd i føresegnene knytt til lokalitetsrapport, produktsertifiseringsbevis, hovudkomponentbevis, fortøyingsanalyse, fortøyingsinspeksjon, produktsertifikat og anleggssertifikat. § 27 må i tilfelle falle bort.

Fiskeridirektoratet føreslår fylgjande endring i § 11:

Føresegna vert inndelt i tre ledd og rapporteringsplykt vert tatt inn i andre ledd. Paragrafen vert då sjåande slik ut (med endringar føreslått ovanfor)

Lokalitetsundersøkelse skal dokumenteres skriftlig i en egen lokalitetsrapport i samsvar med krav fastsatt i NS 9415.

Lokalitetsundersøkelsesorganet plikter senest to uker etter fullført lokalitetsundersøkelse å sende lokalitetsrapporten elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av anleggssertifikat.

Lokalitetsrapporten skal være tilgjengelig på det flytende akvakulturanlegget på lokaliteten eller anleggets tilhørende landbase.

Fiskeridirektoratet foreslår følgende endring i §14:

Rapporteringsplikt vert tatt inn i nytt tredje ledd med slik formulering:

Akkreditert sertifiseringsorgan plikter senest to uker etter fullført produktsertifisering å sende produktsertifiseringsbeviset elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av produktsertifiseringsbevis.

Fiskeridirektoratet foreslår følgende endring i § 15:

Rapporteringsplikt vert tatt inn i nytt fjerde (nest siste) ledd med slik formulering:

Akkreditert sertifiseringsorgan plikter senest to uker etter hovedkomponentbevis er utstedt å sende hovedkomponentbeviset elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av hovedkomponentbevis.

Fiskeridirektoratet foreslår følgende endring i § 17:

Rapporteringsplikta vert tatt inn i nytt tredje (nest siste) ledd med slik formulering:

Akkreditert fortøyningsanalyseorgan plikter senest to uker etter at fortøyningsanalysen er fullført å sende fortøyningsanalysen elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av fortøyningsanalyse.

Fiskeridirektoratet foreslår følgende endring i § 18:

Rapporteringsplikt vert tatt inn i nytt femte ledd og kravet om at dokumentasjonen skal vere tilgjengeleg på anlegget kjem i eit eige ledd til slutt. Dei siste tre ledda vert då sjåande slik ut:

Tidspunkt for, og resultater av, inspeksjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres i en egen rapport for fortøyningsinspeksjon.

Den som utfører fortøyningsinspeksjonen plikter senest to uker etter gjennomført inspeksjon å sende fortøyningsinspeksjonen elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av fortøyningsinspeksjon.

Dokumentasjonen skal være tilgjengelig på det flytende akvakulturanlegget på lokaliteten eller anleggets tilhørende landbase.

Fiskeridirektoratet foreslår fylgjande endring i § 20:

Rapporteringsplikt vert tatt inn i nytt tredje (nest siste) ledd med slik formulering:

Leverandør av sertifiserte produkter og ekstrautstyr plikter senest to uker etter at brukerhåndbok er utarbeidet eller oppdatert å sende brukerhåndboken elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av brukerhåndbok.

Fiskeridirektoratet foreslår fylgjande endring i § 25:

Rapporteringsplikt for akkreditert inspeksjonsorgan vert tatt inn i nytt fjerde ledd og rapporteringsplikt for oppdrettar vert tatt inn i nytt sjettede ledd. Dei siste fire ledda vert då sjåande slik ut:

Akkreditert inspeksjonsorgan plikter senest to uker etter at anleggssertifikat er utstedt å rapportere anleggssertifikat og produktsertifikatene til utstyret på lokaliteten elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av anleggssertifikat og produktsertifikat..

Innehaver av akvakulturtillatelse plikter å føre journal over samtlige hovedkomponenter som byttes inn og ut på lokaliteten.

Innehaver av akvakulturtillatelse plikter senest to uker etter oppretting eller oppdatering av journal over hovedkomponenter å sende denne inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av journal over hovedkomponenter.

Anleggssertifikat og journal over hovedkomponenter skal være tilgjengelig på det flytende akvakulturanlegget på lokaliteten eller anleggets tilhørende landbase.

Fiskeridirektoratet foreslår fylgjande endring i § 30:

Rapporteringsplikt for akkreditert sertifiseringsorgan vert tatt inn i nytt tredje ledd med slik formulering:

Akkreditert sertifiseringsorgan plikter senest to uker etter at sertifiseringsdokument er utstedt å sende sertifiseringsdokumentet elektronisk inn til Fiskeridirektoratet. Nærmere krav til rapporteringsplikten fastsettes av Fiskeridirektoratet i skjema for rapportering av sertifiseringsdokument for notverksted.

Vert rapporteringsplikta spreidd og innarbeidd slik Fiskeridirektoratet her foreslår vil konsekvensen vera at § 27 i sin heilskap må falle bort.

Fiskeridirektoratet foreslår at § 27 fell bort.

Kapittel 7 – Drift

Kapittel 7 har fått nemninga *Drift* for å skilje det dei føregåande kapitla som fyrst og fremst innehelt krav knytt til sjølve utstyret og dei organ som skal godkjenna det. Omgrepet ”drift” er nokså etablert i oppdrettssamanheng som uttrykk for den daglege drifta av anlegget og såleis òg tett assosiert med forskrift om drift av akvakulturanlegg. Det kan difor moglegvis vere hensiktsmessig å styre unna nettopp dette omgrepet i denne samanhengen.

Fiskeridirektoratet føreslår ny ordlyd i overskrifta for kapittel 7:

Kapittel 7 Bruk og vedlikehold

§ 29 – Bruk, vedlikehold og varslingsplikt

Tredje ledd lyder:

Dersom innehaver av akvakulturtillatelse får, eller burde ha, kjennskap til eller mistanke om avvik ved produkter eller tjenester som kan medføre fare for rømming av fisk, plikter han uten ugrunnet opphold å sette i verk egnet tiltak for å hindre eller begrense rømming. Innehaveren skal straks melde fra om avviket til Fiskeridirektoratet og til leverandøren av produktet eller tjenesten.

Plikta som føresegna legg på oppdrettar korresponderer med den plikt leverandør av varer og tenester er pålagt i forskriftsforslaget § 22. Det Fiskeridirektoratet peikte på i sine merknader til § 22 vil difor også gjelde for denne føresegna slik at òg § 29 bør tas inn i reaksjonsforskrifta § 11 fyrste ledd. Her vises det elles til det som allereie er sagt om dette ovanfor.

§ 30 – Reparasjon av not – sertifisert notverksted

Føresegna omtalar berre reparasjon av not. Forutan dei naudsynte fortløpande reparasjonane skal òg nøter inn til service med faste intervall. Dei nærare krava i forbindelse med dette går fram av NS 9415. Fiskeridirektoratet meiner en òg må nemne serviceordningen i § 30 for å understreke at service ikkje berre er eit krav etter NS 9415 men òg etter forskrifta. For dei nærare krav kan ein likevel vise til standarden. Dette kan løysast på fleire måtar men me føreslår et eige ledd i § 30 og ei ny overskrift.

Fiskeridirektoratet føreslår ny overskrift i § 30 med slik ordlyd:

§ 30 Notservice og reparasjon av not – sertifisert notverksted

Fiskeridirektoratet føreslår nytt fyrste ledd i § 30 med slik formulering:

Service må foretas av notverksted som er sertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan i henhold til krav i NS 9415. Service på not skal tilfredsstillende krav oppstilt i NS 9415.

Fyrste ledd lyder:

Reparasjon av not må foretas av verksted som er sertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan i henhold til krav i NS 9415.

Når det i overskrifta står ”notverksted” vil det nok verke ryddigast at ein nyttar same nemning i sjølve føresegna.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 30 fyrste ledd:

Reparasjon av not må foretas av notverksted som er sertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan i henhold til krav i NS 9415.

Andre ledd lyder:

Sertifiseringen skal dokumenteres skriftlig i et dokument med tittel ”Sertifisert notverksted” som inneholder: (...)

Fiskeridirektoratet viser her til det som er sagt i samband med § 11 og føreslår tilsvarende endring av formulering.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 30 andre ledd

Sertifiseringen skal dokumenteres skriftlig i et eget sertifiseringsdokument for notverksted som inneholder: (...)

Tredje ledd lyder:

Reparasjonen skal tilfredsstillere krav oppstilt i NS 9415, samt brukerhåndbok og dokumenteres skriftlig i et dokument med tittel ”Reparasjonsbevis” og inneholde følgende:

- a) verkstedets navn, adresse og underskrift,
- b) det unike nummeret til sertifiseringsdokumentet,
- c) notposens identifikasjon,
- d) beskrivelse av skadens plassering og omfang og
- e) beskrivelse av reparasjonen.

I samband med serviceordninga skal all naudsynt informasjon gå fram av eit såkalla servicekort. Det har frå fleire hold vorte påpeikt at informasjon knytt reparasjonane som vert føretekte i periodane mellom servicesjekken òg bør fyllast inn i det same servicekortet i staden for at ein opererer med eit heilt nytt dokument for dette.

Fiskeridirektoratet er einig i dette syn og vil difor føreslå ei endring på dette punktet.

I tillegg føreslår me ein presisering i bokstav b) då det kan vere litt uklart kva for eit dokument det der er tale om.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av § 30 tredje ledd:

Reparasjonen skal tilfredsstillere krav oppstilt i NS 9415, samt brukerhåndbok og dokumenteres skriftlig i servicekort og inneholde følgende:

- a) verkstedets navn, adresse og underskrift,
- b) det unike nummeret til sertifiseringsdokumentet for notverkstedet
- c) notposens identifikasjon,
- d) beskrivelse av skadens plassering og omfang og
- e) beskrivelse av reparasjonen.

Endringar i reaksjonsforskrifta

I forslaget til endring i reaksjonsforskrifta som er inntatt nedst i utkastet til forskrift er reaksjonsforskrifta § 11 formulert slik:

Ved overtredelse av forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret § 29, forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 4 første ledd, jf. annet ledd nr. 2, forskrift om tildeling og drift ved havbeiteverksemd § 28, forskrift om drift av akvakulturanlegg § 5, § 7, § 31, § 32 eller § 33 eller forskrift om krav til teknisk standard for flytende anlegg som nyttes til akvakultur § 23 (anleggssertifikat) utgjør overtredelsesgebyret folketrygdens grunnbeløp multiplisert med en, tre, seks eller ti. Utmålingen tar utgangspunkt i folketrygdens grunnbeløp på overtredelsestidspunktet.

Som fylgje av endra parafering i forskrift om drift av akvakulturanlegg står føresegnene som tidligare var å finne under §§ 31, 32 og 33 no i §§ 37, 38 og 39. Det er difor naudsynt at dette vert endra i henvisinga til reaksjonsforskrifta § 11.

Tidligare i vår høyringsuttale har vi føreslått at ein, i tillegg til § 23, tek inn NYTEK-forskrifta sine §§ 22 og 29 i reaksjonsforskrifta § 11. Vi finn òg at då det elles i § 11 ikkje er tatt inn i parentes kva føresegnene gjeld vil det vera ryddigast å gjennomføra dette.

Fiskeridirektoratet føreslår ny formulering av reaksjonsforskrifta § 11:

Ved overtredelse av forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret § 29, forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 4 første ledd, jf. annet ledd nr. 2, forskrift om tildeling og drift ved havbeiteverksemd § 28, forskrift om drift av akvakulturanlegg § 5, § 7, § 37, § 38 eller § 39 eller forskrift om krav til teknisk standard for flytende anlegg som nyttes til akvakultur § 22, § 23 eller § 29 utgjør overtredelsesgebyret folketrygdens grunnbeløp multiplisert med en, tre, seks eller ti. Utmålingen tar utgangspunkt i folketrygdens grunnbeløp på overtredelsestidspunktet.

Fiskeridirektoratet ynskjer Fiskeri- og kystdepartementet lykke til med det vidare arbeidet med forskrifta og ber Dykk ta kontakt dersom noko skulle vere uklårt i vår høyringsuttale.

Med helsing

Jens Christian Holm
direktør

Veronika Nøstvold
rådgiver

